

TMMOB KADIN ÇALIŞMALARI KRONOLOJİSİ

TMMOB'de kadın çalışmaları, geçmişten bu güne "kadına cinsiyetinden kaynaklı olarak uygulanan her türlü olumsuz davranış ve politikalara karşı mücadele yöntemlerini tanımlama ve görüş oluşturma." amacıyla sürdürülmektedir. TMMOB'nin kadın çalışmalarının kurumsallaştırılması için adımlar ise 40. Dönem Genel Kurulu'nda karar altına alınmıştır. TMMOB'nin kadın çalışmaları, TMMOB Kadın Çalışma Grubu aracılığıyla sürdürülmektedir. Yapılan çalışmaların ayrıntılı bilgilerine TMMOB Kadın sayfasında yer verilmektedir.

19. DÖNEM (17 Mayıs 1974-23 Mayıs 1975)		TMMOB Yönetim Kurulu İlk Kadın Üyesi- İrem Acaroğlu (ŞPO)
26. DÖNEM (22 Mayıs 1981-27 Haziran 1982)		TMMOB Yüksek Onur Kurulu İlk Kadın Üyesi- Aydan Bulca (MO)
37. DÖNEM (31 Mayıs 2002-27 Mayıs 2004)	22 Şubat 2003	8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü nedeniyle etkinlik planlama, gerçekleştirme ya da başka kuruluşlarla ortak etkinlikler yapma konusunda çalışmalar yapılmasına ve bu çalışmaları yürütmek üzere A.Betül Uyar'ın (Peyzaj MO) yetkilendirilmesine karar verildi (22 Şubat 2003/14 tarih 180 sayılı TMMOB Yönetim Kurulu kararı).
	03 Ekim 2004	KESK'in 22-24 Ekim 2004 tarihlerinde düzenleyeceği Kadın Kurultayı'na katılınmasına ilişkin YK kararı (03 Ekim 2004/5 tarih ve 73 sayılı TMMOB Yönetim Kurulu kararı).
38. DÖNEM (27 Mayıs 2004-25 Mayıs 2006)	22-24 Ekim 2004	TMMOB Denetleme Kurulu İlk Kadın Üyesi - Oya Akkan (Peyzaj MO) KESK Kadın Kurultayına katılım sağlandı -Ankara
	25 Aralık 2004	Dünya Kadın Yürüyüşü'nün 9-12 Mayıs 2005 tarihlerinde gerçekleştirilecek Türkiye ayağının örgütlenmesi konusunda diğer emek örgütleriyle birlikte çalışmalar yapmak üzere TMMOB YK Sayman Üye A. Betül Uyar'ın (Peyzaj MO) görevlendirilmene karar verildi (25 Aralık 2004/9 tarih ve 150 sayılı TMMOB Yönetim Kurulu kararı) .
39. DÖNEM (25 Mayıs 2006-29 Mayıs 2008)	9-12 Mayıs 2005	Dünya Kadın Yürüyüşü Yunanistan Programına katılım sağlandı.

40. DÖNEM (29 Mayıs 2008-27 Mayıs 2010)	Genel Kurul Kararları	2008-2009 çalışma döneminde sekreteryalığını EMO'nun yürüteceği "Kadın Mühendisler, Mimarlar ve Şehir Plancıları Kurultayı"nın düzenlenmesi ile ilgili olarak 40. Dönem TMMOB Yönetim Kuruluna görev verildi. Cinsiyet Ayrımcılığı Takip Sekreteryası'nın kurulması hususunda TMMOB 40. Dönem Yönetim Kurulu'na görev verildi TMMOB Mimarlar Odası üyesi ve çalışanı Alev Şahin'in 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Gününe katılımı dolayısıyla devam eden tutukluluk haline ilişkin 20 Haziran 2008 de yapılacak duruşmaya TMMOB'nin, Alev Şahin'e özgürlük talebi çağrısıyla katılım yapılması yönünde 40. Dönem TMMOB Yönetim Kuruluna görev verildi.
	40. Dönem TMMOB YK Çalışma Programı	"Kadına yönelik şiddetin ve toplumsal hayatın her noktasında cinsiyet ayrımcılığının önlenmesi, politik, ekonomik ve kültürel alanda pozitif ayrımcılığın desteklenmesi, TMMOB örgütlülüğü içinde kadın örgütlenmesinin geliştirilmesi, tüm emekçi kadınların mücadelelerinin yanında olunması-birlikte mücadele edilmesi" ne yer verildi.
		Kadın Üyeler Çalışma Grubu kuruldu
	21-22 Kasım 2009	"Kadınlar Örgütlü TMMOB Daha Güçlü" temalı TMMOB Kadın Mühendisler, Mimarlar ve Şehir Plancıları 1. Kurultayı yapıldı- İstanbul.
		İl/İlçe Koordinasyon Kurullarında Kadın Üyeler Çalışma Grupları oluşturulması hususunda çalışma yapmak üzere 40. Dönem TMMOB Yönetim Kuruluna görev verildi.
41. DÖNEM (27 Mayıs 2010-31 Mayıs 2012)	Genel Kurul Kararları	Cins Ayrımcılığını Takip Sekreteryasının TMMOB Kadın Üye Çalışma Grubu'nun bünyesinde oluşturulmasına karar verildi. TMMOB birimlerinin her dönem en az bir kadın üye toplantısı düzenlemesine karar verildi. TMMOB Kadın Üye Çalışma Grubunun her dönem en az 3 kez toplanmasına karar verildi. 1. TMMOB Kadın Kurultayı kararları kabul edildi.
	41. Dönem TMMOB YK Çalışma Programı	"Kadına yönelik şiddeti ve toplumsal hayatın her noktasında cinsiyet ayrımcılığı önlenmeli, politik, ekonomik ve kültürel alanda pozitif ayrımcılık desteklenmelidir. Tüm emekçi kadınların mücadelelerinin yanında olmak, ortak mücadele etmekle birlikte, TMMOB örgütlülüğü içinde kadın örgütlenmesi geliştirilmelidir." ,fadesi yer aldı.
		Kadın Üyeler Çalışma Grubunun adı Kadın Çalışma Grubu olarak değiştirildi.
	24 Haziran 2010	TBMM Kadının Çalışma Hayatına Katılımı ve İstihdamının Artırılması" konulu genel bilgilendirme ve istişare toplantısına katılım sağlandı.
	20-22 Eylül 2010	Türkiye Belediyeler Birliği'nin "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Çalıştayları" kapsamında "Kadın Sığınma Evleri Çalıştayı"na katılım sağlandı - Ankara.
	04 Mart 2011	Türkiye Belediyeler Birliği "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Çalışma Grubu Toplantısı"na katılım sağlandı.
	02-04 Mayıs 2011	Türkiye Belediyeler "Kadın Sığınma Evleri Çalıştayı"na katılım sağlandı.
	17-18 Aralık 2011	TMMOB 2. Kadın Kurultayı yapıldı - Ankara.

41. DÖNEM (27 Mayıs 2010- 31 Mayıs 2012)	13 Ocak 2012	Türkiye Belediyeler Birliği “Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Çalışma Grubu Toplantısı”na katılım sağlandı.
	12-13 Mart 2012	
	12-13 Mart 2012	Türkiye Belediyeler Birliği “Kadın Yerel Politikacılar Koordinasyon Toplantısı”na katılım sağlandı -Antalya
42. DÖNEM (31 Mayıs 2012-29 Mayıs 2014)	Genel Kurul Kararları	TMMOB 2. Kadın Kurultayı’nda alınan bütün kararların TMMOB’ye bağlı bütün odalar ve bunlara bağlı bütün şubelerde uygulanmasına yönelik gerekli çalışmaları yürütmek üzere TMMOB Yönetim Kuruluna görev ve yetki verildi.
	42. Dönem TMMOB YK Çalışma Programı	TMMOB, kadına yönelik şiddetin önlenmesi, yaşamın içinde hak ettiği yerin kazandırılması için, söylemini "toplumsal cinsiyet eşitliği" temelinde oluşturarak kamuoyuyla paylaşır. Kadın; bedeniyle, kimliğiyle, onuruyla kamusal bir varlık değildir. TMMOB yalnızca kadına ait olan bedeni üzerinde eril devlet tarafından uygulanan gerici politikaları reddeder, kürtaj ve sezaryenin kadının hakkı olduğunu savunur. TMMOB "kadın, erkek omuz omuza yaşamın her alanında" sözü ile "kadınlar örgütlü, TMMOB daha güçlü" sözünü bu dönemde de yüksek sesle söylemeye devam edecektir.
	22 Aralık 2012	Türk Tabipler Birliği Kadın Hekimlik ve Kadın Sağlığı Kolu- Cinsel Saldırı Sonucu Oluşan Gebelikler ve Kürtaj” Çalıştayına katılım sağlandı.
	24-25 Aralık 2012	Türkiye Belediyeler Birliği Kadın Yerel Politikacılar Platformu Toplantısına katılım sağlandı.
	15 Kasım 2013	"Cinsiyet Ayrımcılığı Takip Sekreteryası Kuruluş ve Çalışma Yönergesi" TMMOB Yönetim Kurulu tarafından kabul edildi (15.11.2013/ tarih ve 314 sayılı karar).
	16-17 Kasım 2013	“Kadınlar Örgütlenmeye, Mücadeleye” temalı TMMOB 3. Kadın Kurultayı yapıldı - Ankara
	12 Mayıs 2014	TRT Genel Müdürlüğü’ne bağlı TRT Diyanet TV Kanalının 13.11.2013 tarihli “Yeni Güne Merhaba” programına katılım için TMMOB Gıda Mühendisleri Odası’ndan “gıda mühendisi bir bay” ile program gerçekleştirme talebi ve bu talebin gerekçesinde toplumsal cinsiyet rollerini besleyen “kadın işleri” ve “erkek işleri” ayrımının yapılarak cinsiyet ayrımcılığına yol açan uygulamanın kadın-erkek eşitliğine aykırılığının tespiti ve bu aykırılığın giderilmesi için TMMOB Kadın Çalışma Grubu ve Yönetim Kurulu Kadın üyeleri TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ile görüştü.
43. DÖNEM (29 Mayıs 2014-26 Mayıs 2016)	Genel Kurul Kararları	"TMMOB Cinsiyet Ayrımcılığı Takip Sekreteryası Kuruluş ve Çalışma Yönergesi" kabul edildi. TMMOB 3.Kadın Kurultayı’nda alınan bütün kararların TMMOB’ye bağlı bütün Odalar ve bunlara bağlı bütün şubelerde uygulanmasına yönelik gerekli çalışmaları yürütmesine karar verildi.
	43. Dönem TMMOB YK Çalışma Programı	TMMOB, kadına yönelik şiddetin önlenmesi, yaşamın içinde hak ettiği yerin kazandırılması için, söylemini "toplumsal cinsiyet eşitliği" temelinde oluşturarak kamuoyuyla paylaşacaktır. TMMOB "Kadın, erkek omuz omuza yaşamın her alanında" sözü ile "Kadınlar örgütlü, TMMOB daha güçlü" sözünü bu dönemde de yüksek sesle söylemeye devam edecektir.

43. DÖNEM (29 Mayıs 2014–26 Mayıs 2016)	22-23 Aralık 2014 29 Aralık 2014 14 Ocak 2015	DİSK, KESK, TTB ve TMMOB'un çağrıcılığını yaptığı Kadın Emegi Platformu toplantılarına katılım sağlandı-İstanbul.
	17 Ocak 2015	"Toplumsal Cinsiyet Eşitliği" teması ile TMMOB 1. Kadın Sempozyumu yapıldı – Ankara.
	28-29 Ocak 2015	DİSK, KESK, TTB ve TMMOB'un çağrıcılığını yaptığı Kadın Emegi Platformu toplantısına ve Aile ve Dinamik Nüfusun Korunmasına Programı"na ilişkin Basın Açıklamasına ve KEP toplantısına katılım sağlandı.
	5-6 Mart 2015	Nusaybin'den başlayan "Dünya Kadın Yürüyüşü"ne katılım sağlandı.
	17 Eylül 2015	Çankaya Belediyesi Eşitlik Eylem Planı STÖ Toplantısına katılım sağlandı.
	14-15 Kasım 2015	"Gericilik ve Piyasa Sarmalında Kadın" temalı TMMOB 4. Kadın Kurultayı yapıldı- İzmir.
	24 Aralık 2015	Çankaya Belediyesi Eşitlik Eylem Planı STÖ Toplantısına katılım sağlandı.
44. DÖNEM (26 Mayıs 2016-31 Mayıs 2018)	Genel Kurul Kararları	Kadınlara Yönelik Sömürü, Taciz, Tecavüz ve Kadın Cinayetlerine Karşı Mücadele kararı alındı.
		Her ortamda haykırdığımız, barışın, özgürlüğün, eşitliğin, demokrasinin, bir başka dünyanın mümkün olduğuna inancımızla, tüm bu baskı, şiddet, ayrımcılık ve savaş politikalarına karşı, eşit ve özgür bir ülkede yaşayabilmek için; varlığını kadın ve çocuk emeğini sömürüsüne dayandıran, emeğimizden, bedenimizden, kimliğimizden elini çekmeyen; kadını düzenli, güvenceli işler yerine, anneliğe ve ev kadınlığına hapseden; kısmi zamanlı, sermayenin düşük ücretli çalışanı haline getiren AKP'nin kadın ve çocuk düşmanı sapkın politikalarının Genel Kurulumuzca kınanmasına karar verildi.
		TMMOB 4. Kadın Kurultayında yerel kurultaylardan gelen ancak karara bağlanamayan önergelerin TMMOB 5. Kadın Kurultayında görüşülmek üzere doğrudan aktarılmasına karar verildi.
		TMMOB 4. Kadın Kurultayından gelen bütün kararların TMMOB ve Odalarda uygulanmasına yönelik çalışma yapılmasına karar verildi.
	44. Dönem TMMOB YK Çalışma Programı	Kadınlara Yönelik Sömürü, Taciz, Tecavüz ve Kadın Cinayetlerine Karşı Mücadele kararı alındı.
	18 Mart 2017	"Mesele Kadın Olmak!" temalı TMMOB 2. Kadın Sempozyumu yapıldı – Ankara.
	26 Nisan 2017	Çankaya Belediyesi 2016-2019 dönemini kapsayan "Yerel Eşitlik Eylem Planı" Toplantısına katılım sağlandı.
	18 Ekim 2014	"TMMOB Kadın" web sayfası oluşturuldu.
	25-26 Kasım 2017	"Ohal'de Kadınız" temalı TMMOB 5. Kadın Kurultayı yapıldı – Ankara.
	29 Aralık 2017	Çankaya Belediyesi "Yerel Eşitlik Eylem Planı" toplantısına katılım sağlandı.

45. DÖNEM
(31 Mayıs 2018-31 Temmuz 2021)

Genel Kurul Kararları	Kadınlara Yönelik Sömürü, Taciz, Tecavüz, Cinayetlere Karşı Mücadele, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İçin Mücadele kararı alındı.
	TMMOB Disiplin Yönetmeliğinin 6. Maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesine karar verildi. d) Cinsiyet ayrımcılığı bildirimleri hakkındaki inceleme yapacak Oda Onur Kurullarının çoğunluğu kadınlardan oluşmuyorsa, oda kadın komisyonundan ya da TMMOB Kadın Çalışma Grubundan görevlendirilecek üyelerin katılımıyla kadın çoğunluğu esaslı ile yeniden belirlenir ve kurul kararını oluşturur.
45. Dönem TMMOB YK Çalışma Programı	“Kadın ve Çocuklara Yönelik Sömürü, İstismar, Taciz, Tecavüz, Cinayetlere Karşı ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği için Mücadele” başlığına yer verildi.
18 Kasım 2018	DİSK “Sendikal Örgütlenmede Kadınlar ve Kriz Kısacasında Kadınların Talepleri” başlıklı Forum’a katılım sağlandı.
21 Kasım 2018	Çankaya Belediyesi “Yerel Eşitlik Eylem Planı” toplantısına katılım sağlandı.
23 Şubat 2019	“Kriz Kent Kadın” temalı TMMOB 3. Kadın Sempozyumu yapıldı- Ankara.
16-17 Kasım 2019	“Kadınlar Her Yerde” temalı TMMOB 6. Kadın Kurultayı yapıldı – Ankara.
28 Nisan 2020	TMMOB Yönetim Kurulu tarafından, DİSK Kadın Komisyonu, KESK Kadın Meclisi, TMMOB Kadın Çalışma Grubu, TTB Kadın Hekimlik ve Kadın Sağlığı Kolu tarafından 6 Nisan 2020 tarihinde yapılan basın açıklamasında (Pandemi Sürecinde, Bedenimize ve Emegimize Yönelik Oluşan Bu Yeni Sömürü Biçimine Asla Rıza Göstermiyoruz!) dile getirilen taleplere ilişkin dört örgüt tarafından yürütülecek ortak çalışmalar için Kadın Çalışma Grubu görevlendirilmesi kararı alındı (28 Nisan 2020/32 tarih ve 523 sayılı karar).
20.03.2021	TMMOB Yönetim Kurulu tarafından “İstanbul Sözleşmesi” olarak bilinen, “Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi”nin feshine ilişkin Resmî Gazetede yayınlanan 20 Mart 2021 tarihli ve 3718 sayılı kararın iptali için her türlü hukuksal işlem yapılmasına, konu hakkında basın açıklaması yapılmasına ve ilgili demokratik girişimlerde bulunulmasına karar verildi (20 Mart 2021/49 tarih ve 748 sayılı karar).

46. DÖNEM
(31 Temmuz 2021 - 26 Mayıs 2022)

Genel Kurul Kararları	TMMOB 5. Kadın Kurultayı kararları kabul edildi.
	Genel Kurul kararı doğrultusunda TMMOB Disiplin Yönetmeliğinde yapılan değişiklikler: Disiplin Cezaları ile İlgili Genel İlkeler başlıklı 3. Maddesinde; (Ek ibare: RG-16/9/2021-31600), psikolojik yıldırma/baskı/her türlü taciz uygulayanlara, cinsiyet ayrımcılığı yapanlara verilir./Meslek Uygulamasının Yasaklanması Cezası başlıklı 9. Maddesine ek fıkra, d) (Ek:RG-16/9/2021-31600) Mesleki uygulama ve pratiklerde; psikolojik yıldırma/baskı/taciz uygulamak ve cinsiyet ayrımcılığı yapmak. İlk İnceleme ve Soruşturmacı Atanması başlıklı 16.Maddesinin (b) fıkrasına ek, b) (Ek cümle: RG-16/9/2021-31600) Cinsiyet ayrımcılığı ve cinsel taciz bildirimlerinde Oda Kadın Komisyonunun önereceği bir kadın Oda üyesinin soruşturmacı olarak atanması zorunludur. Soruşturmanın Yöntemi başlıklı 17. Maddesine ek, (Ek:RG-16/9/2021-31600) Cinsiyet ayrımcılığı ve cinsel taciz bildirimleri ile ilgili soruşturma kapsamında Oda Onur Kurulunun değerlendirmesini geliştirmek üzere Oda Kadın Komisyonundan ve/veya TMMOB Cinsiyet Ayrımcılığı Takip Sekreteryasından konu hakkında görüş oluşturmaları istenir ve bu görüş raporu değerlendirme kapsamında dikkate alınır. Soruşturmacının bu amaçla yaptığı tüm yazışmalar GİZLİ kaydı ile yapılır.
	KHK ile ihraç edilen ve sözleşmeleri feshedilip yenilenmeyen kadın üyelerin tekrar mesleki faaliyetlerini devam ettirmeleri için Oda Yönetmelikleri gereği alması gereken MİEM eğitimlerinin ve büro tescil faaliyetlerinin belgelenmesinin ilgili Odalar tarafından ücretsiz yapılması.
	“Laiklik, bilim, aydınlanma, demokrasi, kuvvetler ayrılığı, yargı bağımsızlığı, bütün temel hak ve özgürlükler ayaklar altındadır. Kadın düşmanı politikalar taciz, tecavüz ve şiddetin dizginsiz bir biçimde artmasına yol açmıştır. Eğitim başta olmak üzere hâkim kılınan dinselleşme süreci, gericiği güncel yaşamın tehdit edici bir unsuru haline getirmiştir. Kadına ve çocuğa yönelik şiddet ve taciz vakaları, normal hayatın olağan bir parçası gibi sunulmaktadır.” İfadesine yer verildi.
46. Dönem TMMOB YK Çalışma Programı	
08 Mayıs 2021	"İstanbul Sözleşmesi'nden Vazgeçmeyeceğiz" temalı TMMOB 4. Kadın Sempozyumu Yapıldı- Ankara.
20-21 Kasım 2021	"Haklarımızdan, Eşitlikten, Adaletten Vazgeçmiyoruz!" temalı TMMOB 7. Kadın Kurultayı yapıldı -Ankara.

47. DÖNEM (26 Mayıs 2022- 31 Mayıs 2024)	Genel Kurul Kararları	TMMOB Cinsiyet Ayrımcılığı Takip Sekreteryası Kuruluş ve Çalışma Yönergesine, “Digital Şiddet: Dijital iletişim araçları aracılığıyla uygulanan flört şiddeti, psikolojik şiddet, cinsel şiddet, ekonomik şiddet ile zarar vermeyi amaçlayan saldırıların tamamı” tanımının eklenmesi için TMMOB 47. Dönem Yönetim Kuruluna yetki verildi.
	47. Dönem TMMOB YK Çalışma Programı	“Kadın mücadelesinin en önemli kazanımlarından birisi olan İstanbul Sözleşmesi’nden çekilmesiyile kadınlara ve dezavantajlı gruplara yönelik şiddetin cezasızlığının önü açıldı. Siyasi iktidar kendisinden olmayan, kendisi gibi düşünmeyen tüm kişi, kurum ve gruplara nefretle saldırarak korku ve şiddeti toplumsal yaşama egemen hale getirdi.” ifadesine yer verildi.
	23 Haziran 2022	İstanbul Sözleşmesi’nin iptaline ilişkin Danıştay’da görülen dava öncesinde, TMMOB Kadın Çalışma Grubu tarafından 23 Haziran 2022 tarihinde, Danıştay önünde, “İstanbul Sözleşmesi Yaşatır!” başlıklı basın açıklaması yapıldı.
	30.06.2022	TMMOB, İstanbul Sözleşmesi’nin feshine karşı açtığı davada beyanda bulundu: “Kadınların Sesine, Sözüne Kulakların Kapatıldığı Günlerden Geçiyoruz!”.
	14 Ocak 2023	TMMOB Yönetim Kurulu tarafından, TMMOB Kadın Çalışma Grubu önerisi doğrultusunda 26 Ocak 2023 tarihinde Anayasa Değişiklik Önerisi ile ilgili çevrimiçi panel düzenlenmesi kararı alındı (14 Ocak 2023/11 tarihli ve 253 sayılı karar).
	15 Nisan 2023	“Var Olmak ve Var Etmek” temalı TMMOB 5. Kadın Sempozyumu yapıldı – Ankara.
	2-3 Aralık 2023	“Cumhuriyetin İkinci Yüzyılında MMŞP Kadınlarının Emek ve Özgürlük Mücadelesi” temalı TMMOB 8. Kadın Kurultayı yapıldı – Ankara.
48. DÖNEM (31 Mayıs 2024 – devam ediyor)	48 Dönem TMMOB YK Çalışma Programı	“Kadınlara Yönelik Şiddet, Taciz, Tecavüz ve Kadın Cinayetlerine Karşı Mücadele” başlığına yer verildi.

Kronoloji çalışması: Ayşe IŞIK EZER, TMMOB Yüksek Onur Kurulu Üyesi;
Müveddet Hanze GÜRKAŞ, TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi;
Özgür Cemile GÖKTAŞ KÜÇÜK, TMMOB Teknik Görevlisi

TMMOB tarafından hazırlanmıştır.

TMMOB kadın sayfası: <https://www.tmmob.org.tr/sayfa/tmmob-kadin>